

SAMSUN ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

TEZ YAZIM KILAVUZU

2025

SAMSUN

Sunuş

Bu kılavuz Lisansüstü programlarda öğrenim gören öğrencilerimizin nitelikli tez yazımı için şekil ve içerik açısından katkı sağlamayı hedeflemektedir. Tez/dönem projesi hazırlayan öğrencilerin, bu kılavuzda verilen biçim ve içerik ile ilgili kurallara uymaları zorunludur. Tez/dönem projesi çalışmalarında ve tezin yayına dönüştürülme sürecinde etik ilke ve prensiplere uygunluğun sağlanması öğrenci ve danışmanın sorumluluğundadır.

Üniversitelerarası Kurul Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesinde bilimsel araştırma ve yayın etiğine aykırı eylemler şunlardır:

İntihal: Başkalarının özgün fikirlerini, metotlarını, verilerini veya eserlerini bilimsel kurallara uygun biçimde atıf yapmadan kısmen veya tamamen kendi eseri gibi göstermek,

Sahtecilik: Bilimsel araştırmalarda gerçekte var olmayan veya tahrif edilmiş verileri kullanmak,

Çarpıtma: Araştırma kayıtları veya elde edilen verileri tahrif etmek, araştırmada kullanılmayan cihaz veya materyalleri kullanılmış gibi göstermek, destek alınan kişi ve kuruluşların çıkarları doğrultusunda araştırma sonuçlarını tahrif etmek veya şekillendirmek,

Dilimleme: Bir araştırmanın sonuçlarını, araştırmanın bütünlüğünü bozacak şekilde ve uygun olmayan biçimde parçalara ayırıp birden fazla sayıda yayımlayarak bu yayınları akademik atama ve yükselmelerde ayrı yayınlar olarak sunmak,

Haksız yazarlık: Aktif katkısı olmayan kişileri yazarlar arasına dâhil etmek veya olan kişileri dâhil etmemek, yazar sıralamasını gerekçesiz ve uygun olmayan bir biçimde değiştirmek, aktif katkısı olanların isimlerini sonraki baskılarda eserden çıkartmak, aktif katkısı olmadığı hâlde nüfuzunu kullanarak ismini yazarlar arasına dâhil ettirmek,

Bunların dışında, destek alınarak yürütülen araştırmalar sonucu yapılan yayınlarda destek veren kişi, kurum veya kuruluşlar ile bunların katkılarını belirtmemek, henüz sunulmamış veya savunularak kabul edilmemiş tez veya çalışmaları, sahibinin izni olmadan kaynak olarak kullanmak, hasta haklarına riayet etmemek, insanlarla ilgili biyomedikal araştırmalarda veya diğer klinik araştırmalarda ilgili mevzuat hükümlerine aykırı davranmak, incelemek üzere görevlendirildiği bir eserde yer alan bilgileri eser sahibinin açık izni olmaksızın yayımlanmadan önce başkalarıyla paylaşmak, bilimsel araştırma için sağlanan veya ayrılan kaynakları, mekânları, imkânları ve cihazları amaç dışı kullanmak, bilimsel bir çalışma kapsamında yapılan anket ve tutum araştırmalarında katılımcıların açık

rızasını almadan ya da araştırma bir kurumda yapılacaksa ayrıca kurumun iznini almadan elde edilen verileri yayımlamak, araştırma ve deneylerde; hayvanlara ve ekolojik dengeye zarar vermek, çalışmalara başlamadan önce alınması gereken izinleri yetkili birimlerden yazılı olarak almamak, mevzuatın veya Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerin ilgili araştırma ve deneylere dair hükümlerine aykırı çalışmalarda bulunmak, araştırmacılar veya yetkililerce, yapılan bilimsel araştırma ile ilgili olarak muhtemel zararlı uygulamalar konusunda ilgilileri bilgilendirme ve uyarma yükümlülüğüne uymamak, bilimsel çalışmalarda, diğer kişi ve kurumlardan temin edilen veri ve bilgileri, izin verildiği ölçüde ve şekilde kullanmamak, bu bilgilerin gizliliğine riayet etmemek ve korunmasını sağlamamak diğer etik ihlal türleridir.

1. Tez Düzeni

Samsun Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü programlarında yazılan tezlerin Tez düzeni bu bölümde anlatılmıştır. Tez düzeni ve diğer hususlar Eklerde sunulan yardımcı bilgilerden yararlanılabilir. Yazılan tezler aşağıdaki düzene göre hazırlanmalıdır.

Dış Kapak

İç Kapak

Tez Onayı

Etik İlke ve Kurallara Uygunluk Beyannamesi

Ön Sayfalar

Ön Söz *(isteğe bağlı)*

Özet

Abstract

İçindekiler

Tablolar Listesi *(tablo kullanılmışsa zorunlu)*

Şekiller Listesi *(şekil kullanılmışsa zorunlu)*

Görseller Listesi *(görsel kullanılmışsa zorunlu)*

Simge ve Kısaltmalar Listesi *(kısaltma kullanılmışsa zorunlu)*

Tez Metni

Giriş

Ana Bölümler (Giriş, Yöntem, Bulgular, Tartışma ve Sonuçlar)

Öneriler

Son Sayfalar

Kaynakça

Etik Kurul Kararları *(varsa)*

Ekler *(isteğe bağlı)*

Özgeçmiş

2. Tezin Genel Biçimi

2.1. Kâğıt Ölçüsü ve Özellikleri

Tez, A4 boyutunda ve 80-100 gr/m²'lik mat beyaz birinci hamur kâğıda basılmalıdır. Kâğıdın alt kenarından 2,5 cm ve üst kenarından 2,5 cm, sağ kenarından 2,5 cm ve sol kenarından 3 cm boşluk bırakılmalı (dış kapak hariç) ve kâğıdın tek yüzü kullanılmalıdır.

2.2. Yazı Dili

Tez yazımında Türk Dil Kurumunun Yazım Kılavuzu'nda belirtilen kurallara uyulmalıdır. Kılavuzda bulunmayan sözcük, deyim ve terim kullanılması durumunda; anlamlarının açıklaması da verilmelidir. Tez yazımında LATEX programı da kullanılabilir. Yabancı bir dilde lisansüstü eğitim yapılan Anabilim Dallarında tezler eğitim dilinde yazılacaktır. Tez yazımında açık ve yalın bir anlatım yolu tercih edilmelidir. Anlatım üçüncü tekil şahıs olarak ve edilgen yapıda olmalıdır.

2.3. Yazı Tipi ve Özellikleri

Tezin ana metni Times New Roman (12 punto) yazı karakterinde yazılmalıdır. Dipnotlar yazı karakteri değişmeksizin 10 punto olmalıdır. Metin dik ve normal harflerle yazılır, kalın (bold) harfler başlıklarda kullanılır. İtalik yazı karakteri sadece gerekli durumlarda (Latince isim, kısaltmalar, teori/tanım vb.) kullanılabilir. Noktalama işaretlerinden (kesme işareti, parantez içi kullanım, eğik çizgi, kısa çizgi dışında) sonra bir karakter boşluk bırakılmalıdır.

Yazı rengi siyah olacaktır. Uzun alıntılar kenarlardan birer cm. çekilerek normal yazı boyutundan iki punto daha küçük yazılır. Gerekli durumlarda tablo ve şekillerde yazı boyutu 8 puntoya kadar küçültülebilir.

2.4. Yazı Biçimi

Ana bölüm ve alt bölüm başlıkları sola, paragraflar iki yana yaslı olmalıdır. İlk satır 1 cm olmalıdır. Tezin yazımında 1,5 satır aralığı ölçüsü kullanılmalıdır. Paragraflar arası aralık, tüm metinde, MS Word programında 'Paragraf' ayarları kısmında önce ve sonra 6 nk olacak şekilde ayarlanmalıdır. Paragraflar arasında fazladan başka bir boşluk bırakılmamalıdır.

Tablo/çizelge ile şekiller ve görsellerde ve doğrudan uzun aktarmalarda yazı karakteri 10 punto olarak kullanılır. Tablo, şekil, grafik, resim, harita vb. yazısı ile öncesindeki paragraf arasında ise yine 1,5 aralıklı tek bir satır boşluk bırakılmalıdır. Şekil ve çizelge

açıklamaları ile dipnotlar ve eşitliklerin yazımında ise tek satır aralığı kullanılmalıdır. Özet, Abstract, İçindekiler, Şekiller Listesi, Tablolar Listesi, Kısaltma ve Simgeler Listesi, Kaynaklar ve Özgeçmiş bölümleri tek satır aralığı ile yazılmalıdır. Sayfanın sonunda yer alacak başlık, en son satırdan en az iki satır daha üste ya da bir sonraki sayfaya yazılmalıdır.

2.5. Sayfa Numaralandırma

Dış kapağa sayfa numarası verilmez. İç kapaktan itibaren sayfa numarası verilmeye başlanır. Numaralandırma yapılırken iç kapak sayfasından, giriş kısmına kadar büyük Romen rakamları (I,II, ...) ile, diğer kısımlar ise (giriş, ana bölümler, sonuç ve öneriler vb.) ise Arap rakamları ile (1, 2, ...) ile sayfanın alt orta kısmına numaralandırılır. Numaralandırma iç kapakla başlamalı ancak sayfa numarası Önsöz sayfasıyla birlikte görünür biçimde (IV) yazılmaya başlanmalıdır. Ana bölümler (1.GİRİŞ, 2.YÖNTEM, 3.BULGULAR, 4.TARTIŞMA VE SONUÇLAR, 5.ÖNERİLER, 6.KAYNAKÇA, ...) daima yeni bir sayfa ile başlamalıdır ve bu sayfalarda sayfa numarası gösterilmez. Genel olarak numaralandırma Tablo 1’de gösterildiği gibi yapılmalıdır.

Tablo 1. Sayfa Numaralandırma

Tezin Kısımları	Sayfa No	Numaralandırma
Dış Kapak	-	Numaralandırma Yapılmaz
İç Kapak	I	Roma Rakamı (Gizlenmeli)
Tez Onay Sayfası	II	Roma Rakamı (Gizlenmeli)
Etik İlke ve Kurallara Uygunluk Beyannamesi	III	Roma Rakamı (Gizlenmeli)
Önsöz	IV	Roma Rakamı
Özet	V ve devamı	Roma Rakamı
Abstract		
İçindekiler		
Tablolar Listesi		
Şekiller Listesi		
Grafikler Listesi		
Kısaltmalar Listesi		
Giriş ve sonrası	1 ve devamı	Arap Rakamı

2.6. Tablolar/Şekiller/Görseller

Tezde yer alan tüm tablo, grafik, şekil ve görsellere metin içerisinde atıf yapılır. Tablolar ile şekiller ve görseller sayfa düzeni esaslarına uymak koşuluyla metinde ilk söz edildikleri yere yakın yerleştirilmelidir. Tez içinde kullanılmış olan görseller (fotoğraf, grafik, şema, formül, teknik çizim, sanatçıya ait eserin görselleri vb.) ile bir esere ait alıntılar;

sayfa numaraları verilerek ve sayfa ortalanarak hazırlanmalıdır.

Metin içinde her tablo, şekil ve görselin bir numarası ve başlığı bulunur. “Tablo”, “şekil” ve “görsel” sözcükleri ve numaraları, başlık ve açıklamalar kalın olmayan harflerle yazılır. Tablo ile şekiller ve görsellerde hem numaralandırma ve başlık hem de içerik yazı karakteri 10 punto ile yazılır.

Tablo numarası Tablonun üstünde (tablo numarası için paragraf, sonra 6nk), Şekil ve Görsel numaraları ise Şekil ve Görsel altında (şekil/görsel için paragraf, önce ve sonra 6nk) olmalıdır. Paragraf sekmesinde girintiler bölümünde; önce ve sonra alanı sıfır (0), satır aralığı tek olmalıdır. Tablo/şekil/görseller ortalı ve metin kaydırma özelliği kapalı olmalıdır.

Kimyasal formüllerin, moleküllerin ve reaksiyon şemalarının çiziminde; ChemDraw/ChemOffice vb. bir yazılımın kullanılması ve International Union of Pure and Applied Chemistry (IUPAC) isimlendirme kurallarına uyulması gerekmektedir. Tezde formüller aynı formatta, boyutta ve orantıda olmalıdır.

Tablo 2. Tanımlayıcı İstatistikler

	Cari Açık	Reel Petrol Fiyatı
Ortalama	-3029.847	0.311375
Medyan	-3033.000	0.308005
Maksimum	2746.000	0.615875
Minimum	-9407.000	0.127646
Standart Sapma	2117.738	0.104369
Çarpıklık	-0.257430	0.323721
Basıklık	3.139654	2.414665
Jargue Bera	2.252953	6.030896
Olasılık	0.324173	0.049024

Görsel 1. Osman Hamdi Bey, “Kaplumbağa Terbiyecisi”, 221.5 cm x 120 cm, Tuval üzerine yağlı boya, 1906

3. Yazım Planı

3.1. Dış Kapak

Tezin savunma ve inceleme amacıyla tesliminde ciltli olarak ve üzeri Ek 1’de gösterildiği şekilde yazılacaktır. Kapaktaki bütün ifadelerin yazımında belirtilen ölçülere uyulmalı; sayfa ortalanarak ve 12 yazı boyutunda Times New Roman yazı tipi kullanılmalıdır. Tez dış kapağı 200 gram mat bristol kâğıda bastırılmalıdır.

3.2. İç Kapak

İç kapakta, varsa destekleyen birimlerin, kurumların adı ve/veya projenin bilgileri belirtilerek Ek-2’de gösterilen örneğe göre yazılacaktır. Sayfa kenarları kâğıt ölçüsü bölümünde (2.1.) anlatılan ölçülerde olmalıdır ve tezin devam eden bölümlerinde de bu ölçüler kullanılmalıdır.

3.3. Tez Onay Sayfası

Bu sayfada danışmandan başlamak üzere jüride yer alan üyelerin adları ve unvanları dikkate alınarak yazılır. Belge, jüri üyelerinin ve Enstitü Müdürünün onaylarını (imzalarını) içerir (Ek-2).

3.4. Etik İlke ve Kurallara Uygunluk Beyannamesi

Tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde yapıldığını gösteren ve öğrenci tarafından imzalanan sayfadır (Ek-2).

3.5. Ön Sayfalar

3.5.1. Ön Söz

Ön Söзде, tezin konusu ve amacına yönelik genel bilgiler verilir ve devamında tezi destekleyen kurumlara ve yardımcı olan kişilere teşekkür edilir. Tez çalışması bir proje finansmanı almış veya bir projeyle desteklenmişse bu bölümde “*Bu tez çalışması Samsun Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinatörlüğü tarafından numaralı projeyle desteklenmiştir.*” şeklinde açıklama yazılması zorunludur. Benzer şekilde dış kaynaklı (TÜBİTAK, AB, TÜSEB, vb.) projelerle desteklenen tezlerde de benzer ifade yazılmalıdır. Önsöz, bir sayfayı geçmeyecek olup metnin sonuna öğrencinin Adı ve SOYADI (sağa dayalı) yazılır (Ek-2). Tez sahibi dilerse bu sayfayı yazmayabilir.

3.5.2. İçindekiler

Tezin “içindekiler” kısmı, Ek-2’de verilen örneğe göre düzenlenecektir. Bölüm başlığı,

ön sayfaların adları, tüm alt başlıklarda ilk harfler büyük harf olacak şekilde yazılmalıdır. Bölüm numara başlığından önce ve sonra bir satır boşluk bırakılarak yazılır.

3.5.3. Özet

Özet, 100 kelimeden az, 250 kelimeden fazla olmayacak şekilde tek paragraf ve tek sayfadan oluşur. Özet sayfasında tablo, şekil, kaynak, dipnot gibi bilgilere yer verilmez ve alt başlık kullanılmaz. Özet metninin altına en az 3 en fazla 5 kelimeden oluşan “Anahtar Kelimeler:” kısmı eklenir (Ek-2).

3.5.4. Abstract

Türkçe yazılan tezlerin İngilizce özeti de olmalıdır. Abstract sayfası, özet bölümünün İngilizce yazımıdır ve tek paragraf, tek sayfadan oluşmalıdır (Ek-2).

3.5.5. Tablo/Şekil/Görseller

Metin içinde kısaltma, tablo, şekil ve grafik kullanılmışsa, ilgili listeler Ek 2’deki gibi oluşturulmalıdır. Söz konusu liste adları, sayfanın ortasına gelecek şekilde ve ilk harfler büyük harfle yazılmalıdır. Listelerin her biri ayrı sayfalara yazılmalıdır. Listelerden tek sayfaya sığmayanların devamı bir sonraki sayfaya yazılabilir.

3.5.6. Denklemler/Simgeler/Kısaltmalar

Denklemler, denklem editörüyle veya enstitü tarafından kabul edilen bir programla 1,5 satır aralığıyla yazılır. Denklemlerden önce ve sonra 6 nk aralık bırakılır. Denklemlerden önce ve sonra boş satır bırakılmaz. Denklemler ilgili bölüm içinde, bölüm numarası ilk numara olmak koşuluyla numaralandırılır. Numaralandırılacak olan veya vurgu için tek bir satırda yer alması istenen denklemler ilgili satırda ortalı bir şekilde yer alır. Bu numaralar; alt bölüm numaraları dikkate alınmadan kalın olarak birinci bölümde (1.1), (1.2), ikinci bölümde (2.1), (2.2), gerekiyorsa aynı denklemin alt ifadeleri (1.1a) ve (1.1b) şeklinde denklemin bulunduğu satırda sağa dayalı olarak yazılır. Tek satıra sığmayan ya da birden fazla satır gerektiren denklemler uygun yerlerden bölünerek tek satır aralığında yazılır, bu durumda ilgili denkleme numara verilecekse, numara denklemin son satırında yine sağa dayalı olarak verilir. Denklemde yer alan simgeler tek tek açıklanır. Tezde Uluslararası Birimler Sistem [Système International d’Unités, (SI)] birimi kullanılır. Simgeler ve kısaltmalar için ise Ek-12’de verilen örneğe göre liste oluşturulmalıdır.

Tek satır örnek:

1. Bölüm 5. Denklem için gösterim:

$$e_t = u_t \sqrt{g_{s(t)}} \quad (1.5)$$

yazılır.

Birden fazla satır örnek:

2. Bölüm 4. Denklem için gösterim

$$ax+b = 18$$

$$8x+c = 20 \quad (2.4)$$

3.6. Tez Metni

3.6.1. Giriş

Giriş, tezin metin kısmının ilk ögesidir ve bölüm numarası verilmez. Bu nedenle, tez metninin sayfaları, girişten başlayarak Arap rakamlarıyla numaralandırılır. Ancak ilk sayfanın numarası gizlenir. Girişte, önsöz ve özetle yazılanlar tekrar edilmemek üzere, çalışmada çözümlenmesi amaçlanan bilimsel sorun/sorunsal etrafıca tanımlanmalı; gerekçe belirtilmeli, kullanılan kavramsal çerçeve, yöntem, teknik vb. açıklanmalıdır. Araştırma süresince izlenen yöntem ve araştırmada karşılaşılan sınırlamalarla tezin içeriği özetlenmelidir.

3.6.2. Ana ve Alt Bölümler

Metin uygun sayıda (en az iki) bölüme ve gerekirse alt bölümlere ayrılmalıdır. Ana bölüm ve alt başlıklar ilk harfleri büyük ve diğer harfleri küçük olarak yazılır. Başlıklarda “ve, veya, ya da, ile, vb” bağlaçlar varsa, bunlar küçük harflerle yazılmalıdır. Başlıklar öncesi ve sonrası 6nk boşluk bırakılmalıdır.

- Ana başlıklar sola yaslı, girinti sıfır, bold (kalın), büyük harf, 12 punto, 1,5 satır aralığı
- Birinci derece alt başlıklar sola yaslı, soldan girinti 0,5 cm, bold, her kelimenin ilk harfi büyük devamı küçük, 12 punto, 1,5 satır aralığı
- İkinci derece ve devamı alt başlıklar sola yaslı, soldan girinti 1 cm, bold, her kelimenin ilk harfi büyük devamı küçük, 12 punto, 1,5 satır aralığı
- Ana bölümler (1.GİRİŞ, 2.YÖNTEM, 3.BULGULAR, 4.TARTIŞMA VE SONUÇLAR, 5.ÖNERİLER, 6.KAYNAKÇA, ...) daima yeni bir sayfa ile başlamalı